

ALMANYA'YA UYUM VE ENTEGRASYON SÜRECİ HAKKINDA ÖNERİLER

GİRİŞ

Almanya'ya Entegrasyon konusu ciddi bir sarmala doğru gitmektedir. Bu konuya hep makro perspektiften yaklaşılmakta ve daha çok politikacıların gündeminde olmaktadır. Halbuki, bu konuda daha çok mikro çözümlere ihtiyaç bulunmaktadır.

Entegrasyon çok boyutlu bir problem olup, **dil bilgisi** bu konunun sadece bir boyutunu teşkil etmektedir. Bu işin **Sosyal hayat, kültürel hayat, iş dünyası, sanat dünyası, spor dünyası** ve **akademik camia**, vb. gibi önemli unsurları da bulunmaktadır.

Bu taslak çalışmanın temel amacı, Almanya'ya hicret eden (iltica talebi kabul edilen, reddedilen ve henüz dosyası sonuçlanmayan) tüm arkadaşlarımıza buldukları yerlere tam entegrasyon adına yapılması gerekli olan bilgileri derlemek ve zamanla daha titiz bir çalışmanın ortaya konulmasına öncülük etmektir. Bu çalışma, bir Aktion für Flüchtlinge Derneği gönüllüsü tarafından kaleme alınmış olup, bu çalışmadaki tüm hataları kendisine, sevabı da Aktion für Flüchtlinge Derneğimize aittir. Çalışma ile ilgili tüm ekleme ve çıkarmalar için almanyafirsatlari@gmail.com görüş ve önerilerinizi bekliyoruz.

Bu çalışma, Almanya'ya gelişten itibaren 1 yıl içerisinde izlenecek **ilk uyum ve Dil Öğrenme süreci** ve sonrasında her kişinin bireysel tercih ve değerlendirmelerine bağlı olarak *eşzamanlı olarak birlikte izleyebileceği farklı Entegrasyon stratejilerini ve bileşenlerini belirlemeye yöneliktir. Bu taslak çalışmada Almanya'ya ilk uyum süreci, Tam Entegrasyon süreci, Akademik Entegrasyon süreci Sosyal ve Kültürel Entegrasyon süreci ve Mesleki Entegrasyon süreci olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır.*

Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranması amaçlanmaktadır:

İltica başvurusunu yaptım. Ancak cevap gelene kadar ne yapmalıyım? Mülakatımın cevabı uzadı veya ret aldım. Şimdi ne yapmalıyım? Yabancılar Şube, hastane, Agentur für Arbeit ve Jobcenter'daki terimlere giderken bana yardımcı olacak bir Tercüman bulabilirmiyim? Sosyal haklarımı nereden öğrenebilirim? Gelen bir resmi soruya nasıl cevap verebilirim? A2 - B1 seviyesindeyim. Ancak Almanca konuşma becerilerimi hangi ortamda ve nasıl geliştireceğimi bilmiyorum? Bu konuda neler yapmalıyım? Çocuklarım için ne tür sosyal ve kültürel aktiviteler mevcut? Hangilerinden yararlanabilirim? Bir kaç saatliğine çalışarak Almanca mı ilerlemem ve Alman hakkı ile iç-içe olmam mümkün mü? Ret aldığım halde diplomalarımın denkliğini yine de ücretsiz yaptırabilirmiyim? Almanyada hangi mesleği yapabilirim? Diplomam var ancak burada ne tür iş yapabilirim?

NOT: Bir mülteci olarak, Almanya'ya ilk iltica başvurusu yaptığımızda SGB III statüsü ile(iltica sonucu bekleyen, ret alan veya Duldung sürecindeki kişiler olarak) Agentur für Arbeit'a bağlı olarak işsiz olarak kaydımız yapılmakta, iltica talebimiz kabul edilince SGB II'ye kaydımız alınarak Jobcenter'a geçişimiz sağlanmakta, iş bulup Jobcenter desteği bizden kesildikten 1 (veya 2)yıl sonra ise SGB I'e iş sahibi kişi olarak (deyim yerinde ise 1. Sınıfa) geçişimiz yapılmaktadır.

Özetle, bu çalışmada SGB III'ten SGB II ve SGB I'e geçiş aşamalarının en sağlıklı bir şekilde geçişi için bir rehberlik yapılması hedeflenmektedir.

I. BÖLÜM

ALMANYA'YA İLK UYUM SÜRECİ

1.1. ALMANYA'YA İLK UYUM SÜRECİ – İLK 6 AY

A. İlk 1 – 2 ayda yapılması tavsiye edilenler:

- İltica Mülakatına hazırlanma:** İltica mülakatında lehinize delil oluşturabilecek belgeleri toplama, tercüme ettirme, mülakat hazırlığı yapma sürecidir.
- Hak Arama ve danışmanlık merkezlerini öğrenme:** bulunduğunuz kamptaki sosyalciler ve dostlarınız kanalıyla çevrenizde bulunun Schreib büro, Rechtsberatungs büro gibi yerlerin adres ve telefon bilgilerini öğrenerek Terminlerinizde Türkçe tercümanın refakat etmesini isteme, Almanca olarak size gelen belgeleri sözlü tercüme edebilme ve bu türden belgelere nasıl bir cevap yazılması gerektiği vb. konularda uzmanlaşmış kişilerden ücretsiz danışmanlık hizmeti alabilirsiniz. Bu bürolarda ayrıca, sosyal ve diğer haklarınızı araştırma ve talepte bulunma, form doldurma, ve her türlü yazıyı yazdırma imkanınız bulunmaktadır.
 - Bulduğunuz bölge ve eyalette Terminlere refakat desteği veren kuruluşları öğrenmek için “bulduğunuz eyalet adı” veya “bulduğunuz bölge adı”ve “geflüchtete Begleitung zu Ämtern” ibarelerini Google'dan birlikte arattırmanız yeterli olacaktır.
 - Ör: Mülteci Danışmanlık Merkezlerini öğrenmek için Google'dan “Adressbuch Flüchtlingsberatung ...(eyalet / bölge adı) 2018” yazın. Karşınıza çıkan adreslere bakın.
 - Bir diğer seçenek olarak aşağıdaki linkten bulunduğunuz yerin adres bilgilerini girerek en yakınınızdaki mülteci danışmanlık merkezi bilgilerine erişebilirsiniz.
http://www.bamf.de/SiteGlobals/Functions/WebGIS/DE/WebGIS_Migrationsersterung.html (Türkçe dil seçeneği mevcut)
 - Yakınızdaki Entegrasyon Kurslarını arama:http://www.bamf.de/SiteGlobals/Functions/WebGIS/TR/WebGIS_Integrationskursort.html (Türkçe dil seçeneği mevcut)
 - Ayrıca, Google'dan “bulduğunuz eyalet adı” ile birlikte “Schreibbüro” “lotsenbüros”, “lotsenprojekt” ibarelerini girerek de arama yapabilirsiniz.
 - Genç Mültecilere yönelik olarak danışmanlık hizmeti veren kuruluşlar: jugendberatungshaus, jugendagentur für arbeit, jugend jobcenter.
 - Yetişkin ve Genç Mültecilere yönelik danışmanlık hizmet veren kuruluşlar:

Alman içişleri bakanlığınca desteklenen **Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderer (MBE - yetişkin mülteciler danışmanlık)** merkezlerinde 27 yaş ve üzeri yetişkinler için;

Alman Aile, kadın, yaşlılar ve gençlik bakanlığınca desteklenen **Jugendmigrationsdienst (JMD - genç mülteciler hizmet)** merkezlerinde ise 12 - 27 yaş arası gençler için;

boş vakit değerlendirme, sosyal ve kültürel aktiviteler, toplu taşıma, Ausweis, almanca dil öğrenme, para, ev kiralama, sağlık, eğitim&okul, iş arama ve bulma konularında kabul veya ret alsın veya almasın bütün mültecilere Türkçe dili dâhil çeşitli dillerde ücretsiz danışmanlık/ yönlendirme/termin alma hizmetleri verilmektedir. Bu merkezlerde Eyaletlere göre (ör. Berlin) terminlere tercümanlık yapmak ve refakat etme hizmetleri de mevcuttur.

MBE merkezlerinin NRW, Bavyera ve Baden-Württemberg eyaletlerindeki danışmanlık merkezleri ile ilgili bilgi için aşağıdaki uygulamayı App store veya play store dan indirebilirsiniz:

<https://www.mbeon.de/mainsite/>

Bulduğunuz bölgedeki JMD merkezlerini bulabilmek için:

http://www.bamf.de/SiteGlobals/Functions/WebGIS/DE/WebGIS_Jugendmigrationsdienst.e.html;jsessionid=3193B54D4CD9327CAE78D9D3FE1B2D98.2_cid368

- Bulduğunuz eyalette Mültecilere danışmanlık hizmeti veren diğer kuruluşlar için: “bulduğunuz eyalet adı” ve “fluechtlingsrat” ibarelerini birlikte Google’dan arattırabilirsiniz.

Ör. <http://www.fluechtlingsrat-berlin.de/links.php>

B. Sonraki 4 ayda yapılacaklar:

1. **Bundes Agentur für Arbeit (BA) kayıt olma ve iyi bir kurs isteme:** 1. veya 2. terimde bulunduğunuz yere yakın iyi bir dil kursu isteme imkanınız mevcuttur. Ayrıca, diplomalarınızın denkliği, mesleki almanca kursu alma imkanınız da bulunmaktadır. Bağlı bulunduğunuz bölgedeki Arbeit’s Amt’ın (Agentur für Arbeit) neresi olduğunu bilmeyen arkadaşlar olursa; kendi kampındaki sosyalcilere "Hallo, Guten Tag, ich möchte mich bei meiner Arbeitsagentur anmelden. Können Sie die Adresse meiner Arbeitsagentur schreiben? Vielen Dank" yazarak sorabilirler.

- **BA’ya Kayıt olmak:** Hangi bölgede oturuluyorsa oranın adı girilerek arama da yapılabilir. Ör. Brandenburg eyaleti örneğinde Google’dan “Agentur für Arbeit Brandenburg Kontaktmöglichkeit” diye yazılıp çıkan ilk web sayfasının “kontaktformular” seçeneği, oradan çıkan şıklardan “Termin Vereinbarung”, oradan çıkan seçenekten “Ihre Terminanfrage an die Berufsberatung” seçeneği tıklanıp ekrana çıkan form doldurularak Termin ayarlamak mümkündür. Ancak, telefon

numarasının yanınızda kalan ve mümkünse Almanca dil bilen birisine yönlendirilmesi uygun olacaktır.

- **Mail yoluyla kayıt olma örneği:** (Sehr geehrte Damen und Herren, mein name ist... Ich bin ... von beruf. Ich komme aus der Türkei. Ich habe ... als Bachelor und ... als master in der Türkei studiert. Danach, habe ich in ... Bereich/sektor ... jahre als ... und ... gearbeitet. Ich habe von ... Monaten nach Deutschland gekommen. Ich möchte mein Deutsch sprach Kenntnisse mit Ihren Unterstützung verbessern. Ausserdem, möchte ich gern beratung über Karriere und arbeitsmöglichkeiten in Deutschland informieren. Mit freundlichen Grüßen. ... Ad soyad Tel :..., Email:...
- **BA'ya iltica başvurusu yaptıktan hemen sonra kayıt yaptırmanın faydaları: iyi bir dil kursu için başvuru imkanı** (Berufsbezogene Deutschsprachförderung veya ESF-BAMF) (ret alanlar için A2'den C1'e kadar dil kursu desteği verilebiliyor), **3.000 Eurodan başlayan iş almancası teorik ve uygulamalı eğitimleri(Aktivierungsgutschein – AVGS), diplomalarının denklik ve tercüme masraflarının karşılanması,** iyi bir dil kursu bulma. Ör. Bir arkadaş, bu imkanlardan kabul almadan önce yararlanarak yaklaşık 7.000 Euro'luk eğitim imkanından faydalanmıştır.
- Berufsbezogene sprachförderungs kursları (kabul veya ret alsın alması) Almanyaya entegre olmak ve çalışmak istediğini ifade eden herkese Agentur für Arbeit veya jobcenter aracılığıyla A2 den C1 e kadar finansmanı sağlanan kurslardır. Bunun için aradığınız kurs türünü içeren bir maille kurs irtibat kişisine en yakındaki kurs fırsatları hakkında başvurmanız mümkündür.

Bulduğunuz eyaletteki Berufsbezogene sprachförderungs kursları, Entegrasyon kurslarının güncel kurs listesi için

<https://kursnet-finden.arbeitsagentur.de/kurs/portal/bildungssuchende/migrationshintergrund.do>

NOT: Bundes Agentur für Arbeit'a başvuru yaparken, aynı zamanda hiç vakit harcamadan çevrenizde veya 40 – 50 km mesafede dahi olsa ücretsiz dil kursu fırsatı sunan kurumlar yukarıdaki linkten araştırmalı ve bulduğunuz takdirde bir sonraki kayıt dönemine adınızı yazdırmalısınız. Aksi takdirde, Online olarak dil eğitimi veren APP'ler ve web siteleri yoluyla dil öğrenimine hemen başlanmalıdır.

2. A1'den A2'ye kadar Dil Kurslarına başlama (kabul almadan):

- **“A1 Einstieg Deutschkurs” veya “Erstorientierungskurs imkanı sunan kurslar araştırılmalı:** BAMF tarafından tanınan ilk dil öğrenme hakkı kapsamında iltica başvurusu yapan bir kişi A1 seviyesinde dil kursu veren özel eğitim kurumu bulması halinde herhangi bir ücret ödemeksizin bir defalığına

Einstieg Deutschkurs olarak tabir edilen dil kurslarına katılım hakkına sahiptir. Bunun için BAMF desteğinde ücretsiz A1 kursu veren eğitim kurumları Google'dan taratılarak öğrenilmeli.

- **Kiron Open Higher Education for Refugees kurumuna internetten kayıt yaptırdıktan sonra offline olarak (bir eğitim kurumunda) veya yoksa Online olarak (internet üzerinden) dil eğitimi almak için başvuru yapılmalı.:** Bu kurumda A1'den – C1'e kadar dil kursu imkanı mevcuttur. <http://kiron.ngo/apply>
- **Deutschkurs für Geflüchtete(VHS)(gündüz ve gece eğitimi) araştırılmalı:** VHS App telefona indirilerek Volks Hoch Schule(halk eğitim merkezleri) bulunduğunuz bölge yakınlarında mültecilere için ücretsiz olan dil kursları araştırılmalı ve mümkünse 1 – 2 ay öncesinden ön kayıt yapılmalıdır.

Offline kurslar: <https://www.volkshochschule.de/programmBereich-sprachen.html>

Bağlı bulunulan şehre en yakın Volks Hoch Schule(VHS) kurs yerlerini ve ücretsiz A1 veya A2 kurslarını aşağıdaki adresi girdikten sonra <https://www.volkshochschule.de/kurssuche.html>, Stichwort kısmına "A1"

Konu kısmına da "Deutsch als Fremdsprache" Eyalet kısmına ise Münih, Frankfurt vb. diye arama yapılırsa kurs tarihleri ve detayları gelir.

Daha sonra benzer arama A2 veya B1 için yapıldığı takdirde istenilen eyaletlerdeki kurslar ekrana yansıtacaktır.kurs ücretlerinden „ücretsiz“ veya „frei engel“ veya „kostenfrei für Geflüchtete“ yazan kurslar tercih edilirse diğer detaylar ekrana yansıtacaktır

Online Ücretsiz VHS Kursları: Telefonunuza “[vhsApp der volkshochschulen](#)” [Ich-will-Deutsch-lernen](#), [Einstieg-Deutsch-App](#) uygulamalarını indirmeniz yeterli olacaktır.

- **Diğer Online Almanca Öğrenme Portalları ile Android ve Iphone telefonlarına indirilebilen App'ler aracılığıyla dil öğrenme.**

1.2. ALMANYA'YA İLK UYUM SÜRECİ – SONRAKİ 6 AY

1.2.1. B1 Dil seviyesine Gelmek: Bu süreçte mümkünse ilk 6 ay'da yapılması tavsiye edilen ancak yapılmayan işlemler tamamlanmalı ve en geç ilk yılın sonunda B1 kursunu tamamlamış olmak hedeflenmelidir.

1.2.2. IQ Netzwerk ile irtibata geçme: İş ve denklik ile ilgili tavsiye raporunun alınması ve IQ veritabanına kaydedilmek önemlidir. Bu sayede, Agentur für Arbeit'tan diplomalarınızın denkliğine başvuru yaparken elinizde IQ Netzwerk'ten bir referans mektubu da olmuş olur.

IQ Netzwerk ile irtibata geçiş: Bulduğunuz yere en yakın IQ Netzwerk bürosu ile irtibata geçmek ve email yoluyla termin sormak için Google'dan "Beratung in die IQ Netzwerk Anerkennungsberatung" yazın veya "https://www.netzwerk-iq.de/berufliche-erkennung/angebote/erkennungberatung.html" adresini doğrudan tıklayıp Posta kodu ve eyalet adınızı giriniz.

1.2.3. Akademik ve Mesleki Diplomalarınızın Denklik İşlemlerini başlatın: Almanya'ya geldikten sonraki 2. altı ayda imkanınız olursa Mesleki ve Akademik Diplomalarınızın Denklik işlemlerini başlatın. Bunun için gerekli evrakları hazırlayarak ilgili mercilere başvurunuzu yapın. Gerekli evraklar ve başvuru süreci için IQ Netzwerk'ten randevu alın ve görüştüğünüz yetkilinin danışmanlığında kabul aldıysanız Jobcenter, almadıysanız veya ret aldıysanız Agentur für Arbeit finansmanıyla Lisans, Y.lisans, doktora vb. Akademik ve avukatlık, hekimlik ve mühendislik ile alakalı mesleki diplomalarınızın denklik işlemlerinizi başlatın.

NOT: Almanya'da Denklik konusu iyi anlaşılmalıdır. Denklik denince Almanya'da 3 farklı denklik durumu anlaşılmaktadır. Prosedür ve evrak İşlemleri yüzde 90 aynı olmakla birlikte; müracaat edilecek kurum ve istenen evraklar farklıdır: (ayrıntılı bilgi için IQ Netzwerk danışmanınız ile görüşün)

1-Mesleki Denklik işlemi: Alınan ünvan olarak tanınma işlemi (mühendis, tekniker, Doktor, Sağlıkçı, öğretmen , avukat, vb..) yani sadece ünvanı kullanma anlamındaki mesleki denklik.

2-Çalışma amaçlı Denklik işlemi.

3-Bitirilen eğitimin devamı, üzerine bina ederek yani sadece eğitim amaçlı tanınma işlemi. (ör. Y.Lisans veya doktora yapabilmek için)

Almanya, Çalışma amaçlı Denklige esas almakta olup bu denkligi daha çok önemsemektedir. Örneğin; Mühendis veya teknik eleman yeterliliği konusunda IHK (Sanayi ve Ticaret odası) ve HWK (Zanaatkarlar Odası) Mesleki ve Çalışma amaçlı denklik konusuna dikkat eder ve bu işlemlerin denklik belgesini ister.

Özetle; Denklik konusunun düzenlendiği branşlarda Lisans, y.lisans vb. Akademik mezuniyetlerin sadece diploma olarak karşılığı mevcut olup, mesleki ve çalışma yeterliliği(Denklik) almış olmanız anlamına gelmemektedir!!!

- Meslek alanında denklik: <https://www.erkennung-in-deutschland.de/html/tr/meslekler-denklik.php>
- <https://www.berlin.de/ea/tr/bilgi/mesleki-egitim-onaylanmasina-dair-bilgiler/artikel.495998.tr.php>
- Almanca ve İngilizce dillerinde Mülteciler için Mesleki Denklik: <https://www.erkennung-in-deutschland.de/html/de/1843.php>

- Diploma ve Mesleki Denklik işlemleri için IQ Netzwerk merkezleri yoluyla Danışmanlık: <https://www.anererkennung-in-deutschland.de/html/tr/kisisel-danismanlik.php>
- Almanya’da Mesleki Tanıma ve Denklik hakkındaki sorular için Türkçe İletişim sayfası: <https://www.anererkennung-in-deutschland.de/html/tr/iletisim.php>
- Denklik işlemlerinin masraflarının karşılanması konusunda destek: Agentur für Arbeit, Jobcenter, Federal Denklik teşviki, Berlin Mağduriyet Fonu Mesleki Denklik Programı, Hamburg Burs Programı hk. Bilgilendirme için: <https://www.anererkennung-in-deutschland.de/html/tr/finansman.php>

1.2.4. BAMF tarafından bölgenizde yürütülen entegrasyon projelerini araştırın:
Sırasıyla bakılacak Web siteleri
<http://www.bamf.de/DE/Willkommen/Integrationsprojekte/Projektatlas/projektatlas-node.html>

<http://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Downloads/Infothek/Integrationsprojekte/projektatlas-2-quartal-2018.html>

http://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Downloads/Infothek/Integrationsprojekte/projektatlas-2-quartal-2018.pdf?__blob=publicationFile

II. BÖLÜM

ALMANYA’YA TAM ENTEGRASYON SÜRECİ

2.1 ALMANCA ÖĞRENME HEDEFİMİZ NASIL OLMALI?

- **B1 kursundan B2 kursuna geçiş aşaması:** Almanya’ya ilk geldikten sonraki 1 yıl içerisindeki Almanca hedefimiz B1 seviyesini tamamlama şeklinde olmalıdır. Çünkü Almanyada çoğu eğitim fırsatı B1 dil seviyesinden sonra mümkün hale gelebilmektedir. Eğer B1 kursu tamamlanırken;
 - ✓ Eğer bu kurs çok iyi bir şekilde geçilmişse B2 ye direk başlanabilir.
 - ✓ Orta bir seviye ile geçilmişse B1’in tekrar edilmesinden veya B1 sınavı geçilmiş olmakla birlikte (kişi kendi B1 seviyesini yeterli görmüyorsa) Volkshochschule’lerdeki B1 plus kursları aracılığıyla takviye kursu almaktan çekinilmemelidir.
 - ✓ B1 entegrasyon kursu tamamlanmadan önce veya tamamlandıktan sonra bulunduğunuz eyaletteki Üniversitelerin B1 dil kurslarına da başvurulabilir.

Burada mümkünse B1 den itibaren kurs seçeneği olması durumunda B2 ye daha kolay bir geçiş yapılabilecektir. **Çünkü B1 ile B2 arasında ciddi bir seviye farkı bulunmaktadır.** Üniversite kurslarının bir avantajı da herhangi bir dil seviyesinden (Ör. B2'den) geçilememesi durumunda (genellikle) bir kez tekrar etme hakkının (yani B2 yi iki defa görerek geçme fırsatının) bulunmasıdır. Bu anlamda özellikle DAAD tarafından mültecilere yönelik olarak tahsis edilen dil kursları ve diğer fırsatlar takip edilmelidir. Çünkü DAAD finansmanında Üniversitelerce sunulan dil kursları genellikle Jobcenter veya Agentur für Arbeit'ten bağımsız olarak kabul alma şartı gerektirmeyen (ret almış olanlar için bulunulan eyalet içerisinde ikamet etmek ve iyi bir motivasyon yazısı ve özgeçmiş ile başvurmak kaydı ile) kurslar olması hasebiyle hem sorunsuz tekrar etme hakkı hem de daha iyi bir dil kursu alma imkanı açısından en iyi çözüm olduğu düşünülmektedir.

- ✓ Bir diğer alternatif ise B2 dil kursunu iki defa almaktır. B2 dil kursu ilki üniversite kursunda ikincisi mesleki dil kursu (Berufsbezogene sprachförderungskurs) veya B2 plus mesleki dil kursu olarak da yapılabilir.
- ✓ Bir başka alternatif ise B2 kursuna başlamadan önce aşağıdaki bölümlerde dile getirilen “Sosyal ve kültürel Entegrasyon”, “Mesleki Entegrasyon” bileşenlerinden uygun olanlarının eş zamanlı olarak uygulanması ve belirli bir dil seviyesine geldiğine inanıldıktan sonra B2 kursuna başlamaktır.(B1'in hazmedilmesi)

B1 tamamlandıktan sonra B2 ye başlamadan önce veya bitmeden önce yapılabilecek en iyi çalışmalar „sosyal ve kültürel entegrasyon“ ve „mesleki entegrasyon“ başlığı altında ele alınmıştır.

- **B2 kursundan C1 kursuna geçiş aşaması:** Berlin'deki bir Üniversite B2 dil kursundan C1 kursuna geçen Suriyeli mültecilerin çoğunluğunun Almanya'ya gelişlerinin 3. yılında B2 kursunu aldıkları veya B2 kursunu en az 2 defa aldıktan sonra C1 kursuna geçtikleri müşahade edilmiştir. Dolayısıyla, ortalama bir insan için B2 dil kursu iki defa alınmalıdır. İstisnalar tabii ki kaideyi bozmayacaktır. Eğer B2 kursu iyi bir seviyede tamamlandığına inanılıyor ise seçenekler şöyle olmalıdır;

- ✓ C1 kursuna hemen başlanmalıdır.(eğer üniversite kursu ise)
- ✓ C 1 kursu sonunda başarıyla mezun olup DSH, TELC veya TestDaF yeterlilik belgesini almak
- ✓ C kursunu geçemeyip üniversite kursunda C1 i tekrar etmek.
- ✓ C1 kursunu bir defa gördükten sonra Jobcenter veya Agentur für Arbeit desteğinde „Bildungsgutschein“ yani C1 seviyesi isteyen mesleki Weiterbildung kurs imkanından yararlanmak.

- ✓ Bir kaç aylık bir ara verilerek B2 de öğrenilen cümle kalıpları ve kelime hazinesini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir.
- ✓ Almanya'daki kariyer açısından en iyi olacak mesleğin belirlenmesi amacıyla Jobcenter veya Agentur für Arbeit aracılığıyla bir kariyer koçluğu eğitiminin alınması mümkündür.
- ✓ Eğer yapılacak olan meslek belli ise bu mesleğe yönelik Ausbildung için başvuru yapmaktır. C1 seviyesi bir kaç bin kelimelik bir birikim istediğinden B2 den hemen sonra herkesin yapmak istediği bir seviye olmayabilir. Bu çerçevede, kişinin kendi sevdiği mesleğinde Ausbildung veya Weiterbildung yaparken ve hatta bunları yaptıktan sonra işe başlamadan önce C1 kursuna giderek geçme imkanı da bulunabilir. Ancak, Almanya'da iyi gelir getiren işlerin çoğunluğunun mutlaka en az C1 seviyesinde dil yeterliliği istediği gözönünde bulundurulmalıdır.

NOT: Berlin'den C1 alanların tecrübesinden, bugüne kadarki tecrübe, Üniversite dil hazırlık kurslarındaki DSH C1 yeterlilik sınavının TELC yeterlilik sınavına göre daha makul olduğunu ve nispeten daha kolay olduğunu göstermektedir.

III. BÖLÜM

SOSYAL VE KÜLTÜREL ENTEGRASYON SÜRECİ

Bir önceki bölümde de değinildiği üzere, B1 dil seviyesinden sonraki aşamada kişinin ilgi alanlarına ve ihtiyacına uygun bir veya bir kaç entegrasyon stratejisi izlenebilir. Bu bölümde, Alman Toplumuna ile kaynaşmak için sosyal ve kültürel entegrasyon süreci ile ilgili bazı ipuçları verilmeye çalışılacaktır.

3.1. Mültecilere yönelik olarak veya herkesin katılımına açık olan faaliyetlere katılmak suretiyle sosyal ve kültürel entegrasyon

- **Mültecilere yönelik olarak faaliyet gösteren İnsiyatifler ile temasa geçin:** Alman hükümeti tarafından Mültecilere yönelik olarak düzenlenen “Deutschland Kann Das” web sitesine girerek (<https://www.deutschland-kann-das.de/dekd/initiativen/karte>) eyalet şehir ve bölgeniz çevresinde mültecilere yönelik olarak düzenlenen (toplam sayı olarak 2.000’in üzerindeki) insiyatifler ve düzenledikleri her türlü etkinlikler (sprachcafe, sosyal, kültürel ve diğer etkinlik) ile web siteleri hakkında detaylı bilgi edinebilir ve aktivitelerine katılım sağlayabilirsiniz.
- **Mültecilere yönelik olarak faaliyet gösteren Dernekler ile temasa geçin:** Bulduğunuz eyalet resmi makamları ve Belediyeler tarafından Mültecilere yönelik olarak düzenlenen Proje ve faaliyetlere katılın. Bunun için “Belediye adı” veya “eyalet adı” ile “geflüchtete” veya “Migration Geflüchtete e.V.” ibarelerini birlikte Google’dan arattırmanız yeterli olacaktır.
- **Bulduğunuz Belediyeye bağlı Merkezlerin aktivitelerine katılın:** Bulduğunuz şehir ve Stadtteilzentrum kelimelerini birlikte Google’dan aratın. Stadtteilzentrum Şehir veya bölgenizdeki Belediyeler tarafından bölge halkı için yürütülen sosyal, kültürel, sanatsal ve eğitimsel faaliyetleri yürüten ve toplum içerisinde yaşayan farklı etnik ve kökendeki insanları buluşturan bir merkezdir. Burada çok sayıda güzel irtibat sağlanabilir. Eğer merkezdeki bazı faaliyetleri yapmak hoşunuza gidiyorsa Merkez yetkilileri veya merkezin bağlı bulunduğu dernek yönetimi ile görüşerek hem mültecilere yardım etmek hem de dil becerilerinizi geliştirmeniz için gönüllü olarak çalışmak istediğinizi ayrıca sözyeyleyebilirsiniz. Böylelikle, sevdiğiniz iş için bir sonraki aşamada iş teklifi almanız mümkün olabilecektir. Bu merkezlerde, çocuklu Aileler, her çeşit sporu sevenler, hayvan sevenler, belirli meslek erbabı ve kiralık ev arayanlar için olmak üzere her türden farklı etkinlik, seminer, doğa ve kır gezisi vb. düzenlenmektedir. Ör. Siemensdamm stadtteilzentrum’da Aktive Nachbarschaft adıyla aynı mahallede yaşayan kişilere yönelik komşuluk ilişkilerini güçlendirmeye yönelik bir proje yürütmektedir.
- **Nebenan.de sitesine üye olun:** Nebenan.de sitesine üye olarak bulduğunuz mahallede yaşayan komşularınızın ortak düzenlediği etkinliklere katılabilir ve ailecek ihtiyaç duyduğunuz her şeyi(Ör. çocuğunuz için Almanca dil / başka ders için destek, Tandem partner Aile sorma, çocuğunuz için bisiklet, oyuncak, vb...) veya bilgi almak istediğiniz bir konu hakkında soru sorabilirsiniz.
- **Bayanlar ve Gençler ile ilgili olarak faaliyet gösteren merkezlere üye olun:** Bulduğunuz eyalet veya şehir adı ile „Frauzentrum“ (Hanımlar merkezi), „frauenhaus“(Kadınlar evi), „jugendzentrum“(gençlik merkezi), „jugendhaus“(gençlik

evi) adlarını girerek kendi alanınız ile ilgili her türlü konuda uzmanından danışmanlık ve manevi destek alabilirsiniz.

Mültecilere yönelik olarak gerçekleştirilen projelere dahil olun: Google dan Projektförderung für Geflüchtete diye yazıp eyaletimizde mültecilere yönelik olarak gerçekleştirilen projelere dahil (angaje) olabiliriz. Bunun için 1) eyalet senatosunun, belediyeler ve federal bakanlıkların ve diğer proje desteği sunan kuruluşların isimlerini yazıp yanına „Projektförderung für Geflüchtete“ diye yazınca proje sayfalarına erişebiliriz. 2) belediyeler ve bakanlıkların proje sayfalarına girip hangi stkların hangi projelerini kabul ettiklerini bulup o sitelere ve projeleri bulabiliriz. 3) almancası B2 seviyesinde olan bir ark., B1 seviyesinde olan bir ark ile birlikte email atıp tanışmak ve projeye dahil olmak istediklerini söyleyebilirler.

- **Tandempartner bulun:** Tandem partner arayanlar için güzel bir web portalı: <https://www.start-with-a-friend.de/anmelden/>

3.2. Gönüllü olarak Sivil Toplum Çalışmalarına Katılım yoluyla Entegrasyon

Almanya’da gönüllü olarak sivil toplum çalışmalarına katılmak Alman Devleti ve toplumu nezdinde büyük önem atfedilmekte ve bu tür görevlerde çalışanların gözünde çok değerli ve bir nevi kutsal hizmetler olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, bu türden gönüllü katılımlar, Hizmet Hareketi gönüllülerinin samimiyetinin Alman toplumu nezdinde doğru bir şekilde anlatılmasına vesile olabilecektir.

- Almanya’da Neden Gönüllü Çalışmalara katılmalıyız:

- Almanya Devletine ve halkına olan minnet borcumuzu ödemek.
- Dil geliştirmek için pratik yapmak.
- Alman toplumunu tanımak.
- Gönüllü olarak çalışmak için illa haftanın 30 veya 40 saati çalışmak şart değildir. Hafta’da 10 ile 20 saat çalışmak mümkündür (Asgari haftada 4 saatlik süre için yani sadece bir gün öğleden sonrası). Burada temel ölçü, 3 ay, 6 ay veya 1 yıllık süreler için sözleşme kapsamında bu gönüllü çalışmaların yapılmasıdır. Bu çalışmanın sonunda hizmet verilen kurum sizlere verilecek Gönüllülük karnesi bir referans mektubu yerine geçmektedir.
- Herhangi bir işe başvururken hazırlanan Özgeçmiş formunun Hobiler bölümünün en başına gönüllü çalışmalar yazılır.
- Örnek olarak 6 veya 9 aylık sürelik çalışma sırasında kendimizi doğru ifade edebilmeyi öğrenmenin yanında belirli dostluklar edinme ve networking faaliyetleri sonucunda yakın gördüğümüz kişilerden ev tutma konusunda yardım isteyebilecek düzeye gelebiliriz.

- Burada elde edilecek arkadaşlıklar ve dostluklar sayesinde ör. öğretmenlik için istenilen C2 dil seviyesi beklenmeden asistan öğretmen olarak B2 dil seviyesinde işe başlamak mümkün olabilecektir.**Not: Bu türden aracılıklar için her eyaletin resmi olan en üst gönüllülük organı olan Freiwillig Agentur’lar ile randevu alınarak görüşme gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bulduğunuz eyaletteki bu tür kuruluşları bulabilmek için Google’den “freiwillig” ve “bulduğunuz eyalet” / “freiwillig agentur” ve “bulduğunuz eyalet”ibarelerini girmeniz yeterli olacaktır.**
 - Bu türden çalışmalara katılan mültecilerden gerek ret alanlarının iltica başvurularının değerlendirilmesinde, gerekse de kabulden sonraki 3 ve 5 yıllık değerlendirme süreçlerinin sonundaki görüşmelerde pozitif ayrımcılığa tabi tutulmaları muhtemeldir.
 - Dil öğrenme konusunda kendisini zayıf gören, ancak spor, kültürel, sanatsal veya belirli bir alana ilgisi veya yeteneği olan kişilerin ilgili oldukları alanlarda gönüllülük temelli projelere katılarak Almancayı öğrenmede farklı bir motivasyon elde etmeleri ihtimal dahilindedir. (B1 seviyesinde kurs görmekte iken veya kurs tamamlandıktan sonra başvuru yapılması uygun olabilecektir.)
- **Ehrenamtskarte sahibi olmak:** Almanya’daki eyaletlerin belki de hepsinde “Ehrenamtskarte” (gönüllülük kartı) uygulaması mevcuttur. Bu uygulamada, en az 1 yıl süre ile ve haftalık en az 4 – 6 saatlik ortalama süreler dahilinde gönüllü olarak çalışan kişilere Eyalet nezdinde yetkili birime başvurması halinde o eyaletin gönüllü kartını elde etme imkanı sunulmaktadır. Bu kart sahipleri, eyalet içerisinde anlaşmalı olan özel kuruluşlardan yapacakları alışverişlerde belirli oranlarda indirim imkanı ve yerine göre değişen başka fırsatlardan yararlanma imkanlarına kavuşmaktadırlar.

Bulduğunuz eyalette Ehrenamtskarte sahibi olma koşullarını öğrenmek için: Google’den “bulduğunuz eyalet” ve “Ehrenamtskarte” sözcüklerini birlikte girerek arama yapmanız yeterli olacaktır. Ör. Berlin Eyaleti: <https://www.berlin.de/buergeraktiv/erkennung/berliner-ehrenamtskarte/>

NOT: Berlin Eyaletindeki Gönüllülük kartı projesine 80’den fazla işyeri sponsor olarak 200 den fazla Angebot ile destek vermektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz.: <https://www.berlin.de/buergeraktiv/erkennung/berliner-ehrenamtskarte/verguenstigungen-in-berlin/>

- Bulduğunuz eyalette gerek eyalet senatosu gerek sivil toplum platformları ve kuruluşlarınca yürütülen projeleri takip edip gönüllü olarak kayıt olabilmek için Google’den “engagiert in” ve “bulduğunuz eyalet adı”/ ve “freiwillig” ve

“bulduğunuz eyalet adı” ibarelerini girmeniz yeterli olacaktır. Ör. Berlin:
<https://www.berlin.de/buergeraktiv/engagieren/beratung/>

- Berlin açısından Önem atfeden web adresleri: <http://www.berliner-stiftungstag.info/> ,
<http://landesfreiwilligenagentur.berlin/>, <http://freiwillig.berlin/>,
<https://www.gute-tat.de/helfen/ehrenamtliches-engagement/projekte-berlin/>,
<http://berliner-freiwilligenboerse.de/engagementkatalog/>
- NOT: Belli Aktivitelere tek gidemiyor veya cekiniyorsanız, dil bilen veya daha önce giden birileri ile birlikte 2-3 defa gitmeyi deneyebilirsiniz. Sonrasında tek başınıza tek başınıza gitmeyi deneyin.

IV. BÖLÜM

AKADEMİK ENTEGRASYON SÜRECİ

Almanya'daki akademik camiyayı tanıma, Üniversitelerdeki dil kurslarına B1 veya B2 kurslarından itibaren katılmaktan geçer ve bu yol aynı zamanda akademik camia ile ortak çalışan veya işbirliği yapan enstitü,vakıf ve diğer sivil toplum kuruluşları ile irtibat kurmaya ve güzel ilişkiler geliştirmeye vabestedir.

Akademik Entegrasyon kapsamında Yapılması Gereken Çalışmalar: Berlin'deki dil kurslarına katılan mülteciler örneğinden hareketle yapılan/yapılması gerekli olan çalışmalar;

- İlgi alanına göre fakülte etkinlik ve seminer takibi,
- Mülteci kökenli öğrenci adaylarının ilgili oldukları Bölüm ve Fakülte öğrencilerince kurulan insiyatifleri ve bu insiyatiflerce düzenlenen sosyal ve kültürel etkinlikleri (sprachcafe, tandem, çeşitli seminerler) takip etme.
- İş dünyasına adım atma ile ilgili çeşitli eğitimleri katılım, (Ör. FU Weiterbildungszentrum)
- Koordination INTEGRA, Angebote für Geflüchtete gibi programlar aracılığıyla sunulan diğer eğitim fırsatlarını takip etmek, (Ör. Aktuelles ve Abonnement sayfaları)
- DAAD finansmanında (kabul veya ret almış veya henüz mülakat sonucunu bekleyen olsun) Üniversitelerce sunulan dil kursu, misafir öğrenci statüsü, mentorluk eğitimleri, koçluk eğitimleri,
- DAAD tarafından sunulan çeşitli burs imkanlarını takip etme,
- Mültecilere öncelik veren kurumları tanıma ve Mesleki angajman (sosyal, fen, mühendislik, öğretmenlik, sağlık, vb sektörlerdeki mesleki fırsatlar ve bu sektörler ile yakından çalışan akademisyenler ile güzel bir ilişki geliştirilmesi ve sektörleri daha yakından tanıma imkanı elde edilmesi), bu anlam gönüllü çalışma ve praktikum vb. fırsatları yakından kovalamak,
- Herkese akademik veya mesleki bir kariyer hedefi belirlemek,

- Bu tür Dil kurslarında çalışmak istediğiniz alan veya alanlardaki tecrübeli mülteciler ile irtibata geçmek ve onların aracılığıyla farklı sosyal, kültürel, eğitimsel ve mesleki fırsatları ayrıca takip etmek,
- Daha önce Almanya'ya gelip iltica edip akademi dünyasına adım atan uzmanlar, araştırma görevlileri ve Mülteci dostu akademisyenler ile dostluklar ve güçlü ilişkiler geliştirilmesi öngörülmektedir.

Bu amaca matuf olarak, Üniversite dil kurslarına devam eden arkadaşlarımızın diğer Türk arkadaşlar ile aynı masaya oturmak yerine mümkünse farklı masalarda oturarak diğer milletlerden insanlar ile tanışıklıklar geliştirip hem kendi dil bilgilerini geliştirmesi ve hem de halihazırda rağbet gören akademik mesleki eğitimler ve iş fırsatlarını takip etmeleri mümkün olabilecektir.

DAAD Finansmanı ile Üniversiteler tarafından Mültecilere Yönelik olarak Sunulan Eğitim Fırsatları: DAAD finansmanında proje bazlı olarak sunulan fırsatlar dil kursları ile sınırlı değildir. Yukarıda da değinildiği üzere, çok farklı konseptte mültecilere destek amaçlı olarak yürütülen projeler bulunmaktadır.

Tüm bu projeler "Refugees Wellcome" veya "Koordination INTEGRA" olarak adlandırılan programların birer parçasıdır. Bu programlar ise DAAD tarafından Federal Eğitim Bakanlığı işbirliğinde finanse edilmekte olup, mülteci olarak kabul almış olsun veya olmasın (TU'daki dil kursu ve misafir öğrenci statüsü, vb. hariç) öğrenci adayları tüm mültecilere açıktır.

Bu çerçevede, DAAD web sitesi içinde bulunan eyalet adı girildiğinde ilgili eyalette (ör. Berlin) bu minval mültecilere sunulan tüm program ve bu programlar bağlamındaki projelere başvuru için gerekli şartlar yer almaktadır.

Mesela Berlin ve çevresinde 22 yüksek öğrenim kurumu bu minvalde proje desteği almakta olup bizlerin sadece adı üniversite olarak geçtiği için sadece 3'üne odaklanıp diğer 19 Hochschule yi daha düşük profilde gördüğümüzden oralardaki fırsatları takip etmememiz büyük bir eksikliklerdir.

<https://www.daad.de/der-daad/fluechtlinge/gefoiderte-projekte-an-deutschen-hochschulen/de/>

Bu çerçevede, DAAD web sitesinde sunulan yukarıdaki linkten bulunduğunuz eyalet içerisinde mültecilere yönelik olarak proje desteği alan üniversite adlarına, web sitelerine ve üniversitedeki proje yetkililerinin isim ve iletişim bilgilerine erişebiliriz. Ayrıca bu web sitelerinden destek aldıkları projeler hakkında detaylı bilgi edinebiliriz. Ayrıca, proje yetkililerine mail yoluyla mültecilere sundukları çeşitli imkanları sorabiliriz. Böylece kendilerince sunulan dil kursu, misafir öğrenci, mentorluk eğitimleri, koçluk seminerleri, üniversite hazırlık mesleki kursları, Fakülte öğrencileri tarafından organize edilen insiyatifler (ve dolayısıyla bu insiyatiflerce organize edilen sosyal ve kültürel etkinlikleri web sitelerinden takip ederek), çeşitli seminerler ve projeleri takip edebiliriz. Buna ek olarak, Newsletter larına abone olabilir ve ofislerini ziyaret ederek daha detaylı bilgilere ulaşabiliriz.

Akademik Burs İmkanları:

- **DAAD Burs imkanları:** Alman Akademisyen Değişim Programı DAAD'ın lisans, yüksek lisans, doktora ve post doktora alanlarında çeşitli bölümler ve ihtisas branşlarındaki burs imkanlarını takip edebilmek ve araştırabilmek web sitesi bilgileri(Almanca)

<https://www.daad.de/deutschland/stipendium/de>

Aynı sitenin ingilizce versiyonu için;

<https://www.daad.de/deutschland/stipendium/en/>

- **Mültecilere Yönelik ALES benzeri sınav sonucunda burs imkanı (TestAS):** Bu Adreste akademik eğitim almak isteyen mülteciler için bir sınav yapılmaktadır. Sınav sonucunda yüksek puan alanlar Alman yüksek öğrenim vakfından lisans, yüksek lisans, doktora için burs kazanma hakkı elde ediyor. (110 puan üzeri 1100 Euroya kadar)

Sınava Mülteci olduğunuzu ispat eden kimlik ile başvuru yapılmaktadır. Sınav Almanca, ingilizce ve Arapça dillerinde yapılmaktadır. Türkiye deki ALES sınavına benzer mantık soruları sorulmaktadır.

Ayrıntılı bilgi: <http://refugees.testas.de/>

Lisans, Y. Lisans, Doktora ve üstü Eğitime Burs Sağlayan Bazı kuruluşlar: Bu yıl Eylül Ekim 2019 döneminde lisans, y.lisans, doktora veya üstü programlarına başlama niyetinde olan arkadaşlarımızın dikkatine!

Almanya'da burs başvuruları genellikle 6 ay öncesinden yapılacak başvuru ile mümkün olabilmektedir. Bununla birlikte, Eğitime başlandıktan sonra en fazla 3. Dönem itibariyle burs başvuruları kabul edilmektedir.

Bu çerçevede, burs başvurusu yapılabilecek en önemli kuruluşlar ve başvuru detayları için aşağıdaki linkleri inceleyebilirsiniz.

https://www.hu-berlin.de/de/forschung/szf/wiss_nachwuchs/wn_nafogeg_html

<https://www.boell.de/de/stipendium-studium>

<https://www.rosalux.de/stiftung/studienwerk/>

<https://www.fes.de/studienfoerderung/>

- **Philipp Schwarz İnsiyatifi kapsamında Doktora ve üstü seviyedeki risk altındaki akademisyenlere 2 yıllık burs imkanı:**

<https://www.humboldt-foundation.de/web/philipp-schwartz-initiative-en.html>

Phillip schwarz Initiative kapsamında 24 aylık süre için risk altındaki akademisyenlerin burslu olarak misafir öğretim görevlisi olarak istihdam edilebilmeleri için bir Alman Üniversitesinde

kendi branşındaki bölüm başkanı veya bir prof. ile kendisine kefil olunacak kadar bir irtibatının olması ve Üniversitenin kendisini bu burs için Philipp Schwarz eğitimine önermesi gerekmektedir. Bu durumda, akademisyenlerin başvurmaları özellikle tavsiye edilmektedir.

Doktora ve üstü akademik seviyedeki akademisyen arkadaşların bir yandan üniversitelerdeki dil kurslarına devam ederken, diğer taraftan da ilgili bölüm hocaları ile sıkı bir diyalog kurmaları halinde Philipp-schwarz bursuna başvurmaları ve kabul almaları mümkündür.

- **Studien Stiftung:** Almanyada DAAD Vakfı dışında yüksek eğitime en fazla destek veren vakıflardan birisini Studien Vakfı oluşturmaktadır.

Vakıf halihazırda 12,900 öğrenciye ve yaklaşık 1.100 doktora öğrencisine burs imkanı sunmaktadır. Vakıf, Yükseköğretimin tüm aşamalarında burs imkanı sunmaktadır. Vakfın Berlin ve Bonn'da olmak üzere iki adet ofisi bulunmaktadır.

<https://www.studienstiftung.de/kurzprofil/>

<https://www.studienstiftung.de/studienfoerderung/>

Dual (akademik ve mesleki) Eğitim sunan Kuruluşlar ve Fırsatlarını Takip Etme

➤ **Stiftverband Vakfı:**

Çalışmalar yapan uygulamalı yüksek eğitim kurumları, Üniversiteler ve mesleki eğitim akademilerinin sunduğu fırsatları takip edebilirsiniz.

<https://www.stifterverband.org/duales-studium>

Sitenin arama motorundan Integration veya flüchtlinge yazılarak tüm proje faaliyet ve fon destekleri hakkında bilgi edinmek mümkündür.

Vakfın mültecilere yönelik olarak eğitim, inovasyon ve bilimsel faaliyetlerini destekleyen “Integration Durch Bildung” İnsiyatifi.

<https://www.stifterverband.org/integration-durch-bildung>

Vakfın “Integration Durch Bildung” İnsiyatifi tarafından desteklenen Projeler ve fon türleri

<https://www.stifterverband.org/integration-durch-bildung/offener-integrationsfonds>

Vakfın “Menschen Leben Integration” Projesi: sayısız uzman ve araştırmacı ile diyalog içinde sivil entegrasyon potansiyelinin nasıl organize edildiğini ve entegrasyonun nasıl başarılabileceğini araştırmak için kullanılıyor.

Dual Eğitim ve Mesleğe giriş için gerekli ek kvalifikasyonlar hakkında bilgilendirme:

<https://www.bibb.de/ausbildungplus/de/>

V. BÖLÜM

MESLEKİ ENTEGRASYON SÜRECİ

Bilindiği üzere, Jobcenter ve Agentur für Arbeit ların en temel fonksiyonu Almanyaya yeni gelen mültecilerin iş piyasasına entegre edilmesidir. Ancak bu yönlendirme kişinin tercihleri ve Jobcenter veya Agentur für Arbeit'teki kariyer danışmanını yönlendirmesine bağlı olmaktadır. Örneğin, eğer siz Almanya'daki mesleki kariyer hedeflerinizi dolgun maaş veren nitelikli işlere (meslekten mesleğe değişmekle birlikte asgari 2700€ ve üzeri)yönlendirmedi iseniz, kariyer danışmanınızın yönlendirmesi daha çok temel veya orta seviyedeki mesleklere yönlendirme şeklinde olabilmektedir.

Bazı durumlarda kişi, gerek Aile ve gerekse de uzun süre işsiz kalma baskısı nedeniyle en kısa zamanda bir işe başlama konusunda niyetini ortaya koyabilmektedir. Bununla birlikte kişi, kalifiye personel olmaya dönük olarak büyük kuruluşlarda çalışma hedefini kariyer danışmanına yansıtamadığı takdirde o güne kadar oluşturduğu olumlu izlenimi kaybetmekle karşı karşıya da gelebilir. Bu minvalde, "ben şu anda kendi meslegim ile alakalı şu firmaların ... iş fırsatlarını takip ediyorum, irtibata geçtim. Onlarla kendi alanımda daha çok katkı sunabileceğim ve daha iyi maaşla çalışarak bu ülkeye olan borcumu daha çok vergi ödeyerek karşılayabileceğim bir iş arıyorum" denilebilir.

Diğer taraftan, Jobcenter veya Agentur für Arbeit aracılığıyla teklif edilen işi kabul ettiğimiz takdirde Almanyadaki mesleki hayatımızın geleceği açısından önemli bir tuzağa düşme ihtimalimiz bulunmaktadır. Şöyleki, Almanya'da işe başlanan ilk yıllardaki mesleki unvan ilk-orta seviyesinde ise bu durumun sonradan değiştirilerek orta-üst klasmana geçilmesi kolay olmamaktadır. Bu tuzağın oluşmasında, orta - üst seviyedeki mesleklerin daha çok belirli bir ihtisas eğitimini (meslek çeşitlerine göre 6 aydan başlayarak 1 veya 2 yıllık Weiterbildung) (Weiterbildende Zertifikat Programm) almadıkça mümkün görünmemektedir. Bunda;

A) Belirli bir işe başlayıp bir kaç yıl çalıştıktan sonra daha iyi bir iş imkanı için tekrardan düşük maaş ile kursa gitmenin maddi ve zihinsel açıdan zorluğu,

B) 2000 - 2500 € maaşla işe başladıktan sonra bu maaşın aile geçimi için yeterli görüp ilk aşamada daha fazla eğitim planlarını ertelemek,

C) Jobcenter ve Agentur für Arbeit ların sosyal desteğinden çıkıp iş hayatına başladıktan bir süre sonra ben bu işten memnun değilim. Bu türden daha iyi iş imkanları var. Bu eğitim imkanı için bana destek olursunuz” taleplerine genellikle soğuk bakmaları,

D) Aile hayatı ve düşük gelir ile daha fazla çalışmama düşüncesi,

önemli engeller teşkil etmektedir. Dolayısıyla, dil eğitim için 1 - 1,5 yılını ayıran arkadaşlarımızın 2000 - 3000 € arası maaşlara ömür boyu mahkum olmalarından 1 - 1,5 yıl daha ayırarak kendi mesleklerindeki en iyi yerlerden başlayabilmelerinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Bu çerçevede, Jobcentera veya Agentur für Arbeita bağlı olan kişilerin 3 yıllık kariyer hedefleri sonucunda en iyi mesleki eğitim imkanlarından istifade ederek daha iyi bir kariyer basamağından iş hayatına atılmaları için aşağıda sunulan Mesleki Entegrasyon stratejilerinden bir veya bir kaçını B1 dil aşamasından itibaren uygulamaları tavsiye edilmektedir:

EYALET BAZINDA YÜRÜTÜLEN MESLEKİ ENTEGRASYON VE ORYANTASYON PROGRAMLARI:

Başvurucu, Ebeveyn, Okullar ve gençlere ilişkin bilgilendirme portalları mevcuttur.

<https://www.berufsorientierungsprogramm.de/>

Mültecilere yönelik Fırsatlar: <https://www.berufsorientierungsprogramm.de/angebote-fuer-fluechtlinge.html>

Eyalet bazında mültecilere yönelik mesleki oryantasyon projeleri:

<https://www.berufsorientierungsprogramm.de/angebote-fuer-fluechtlinge/de/projektlandkarte-1985.php?TY=2>

Mültecilere yönelik Eğitim zincirleri inisiyatifleri:

<https://www.berufsorientierungsprogramm.de/angebote-fuer-fluechtlinge/de/projekte-ueber-die-bildungsketten-1956.html>

Mesleki oryantasyon programları bültenine üye olmak için: <https://www.bmbf.de/newsletter/?p=subscribe&id=37>

Kültürlerarası duyarlılığa haiz mesleki oryantasyon seminerleri:

<https://www.berufsorientierungsprogramm.de/de/kompaktseminare-zum-thema-interkulturell-sensible-berufsorientierung-2233.html>

Mültecilerin Mesleki oryantasyon ve Mesleki eğitim yoluyla Entegrasyonu

<https://www.bibb.de/de/35066.php>

- **Bulduğunuz bölgedeki Berufsinformationszentrum (BIZ) ve varsa Jobassistenz merkezlerden Almanya'daki meslekler hakkında bilgi edinin:** Bulduğunuz bölgeye yakın olan ve Agentur für Arbeit (BA)'ya bağlı olarak hizmet veren Mesleki Enformasyon Merkezlerini (BIZ) ve varsa Jobcenter'a bağlı olarak hizmet veren Jobassistenz (işe asistanlık) merkezlerini ziyaret ederek kendi mesleğiniz kapsamında Almanya'da geçiş yapabileceğiniz meslekler (Berufs Quereinsteiger), Ausbildung ve Weiterbildung fırsatları hakkında birbir bilgi edinme imkanı mevcuttur.
- **Eğitim ve Mesleki tecrübenize uygun olan Mesleği bulmak için sektörünüz ile alakalı Fuarları Takip Edin:** Fuarları takip ederek kendi mesleğiniz ile ilgili kariyer fırsatları hakkında bilgi edinin. (Ör: 28.01.2019 da Berlinde düzenlenecek olan Avrupa'nın en büyük Mülteci istihdam ve yabancı İşgücü Fuarına katılın.)
 - 1) Fuarlarda çalışmak istediğiniz sektördeki en büyük kuruluşlar (kamu ve özel) ve onlara personel temin eden aracı kurumlar ile büyük kuruluşlarda çalışmak için aranan eğitimleri sağlayan eğitim kurumlarını erişebilirsiniz. Bu kuruluşlardan ikinci ve üçüncü olan türdekiler Jobcenter veya Agentur für Arbeit (bağlı olduğunuz kuruma göre) ile birlikte sizin büyük kuruluşlara girmenize aracılık etmekte ve bir nevi kefillik fonksiyonu icra etmektedirler.
 - 2) Mesleğinize paralel olan ve Weiterbildung yapabileceğiniz meslek türleri hakkında buralarda daha iyi fikir edinebilirsiniz. Eğer bilgi sahibi değilseniz, eğitim kurumlarından randevu alarak birbir bilgi elde etme şansınız mevcuttur.
 - 3) Almanca CV hazırlayın. Fuarlarda bu CV'nizi güncelleştirin ve kontrol ettirin. İş başvuru fotoğrafı çektirin.
 - 4) Fuarlar aracılığıyla personel alimına aracılık eden özel firmalara ve özel eğitim kurumlarına ulaşabilir ve onlar ile kurduğunuz irtibat sayesinde büyük firmalara giriş için gerekli anahtar(aracılık ve referans) elde edebilirsiniz. Bunun için öncelikle Fuarlara nasıl hazırlanmanız gerektiği ve hangi belgeleri yanınızda hazır bulundurmanız gerektiğini bu tür Fuarları takip eden arkadaşlarınızdan ve Fuarların için oluşturulan web sitelerinden öğrenin.
 - 5) Xing profil oluşturun ve iş Fuarlarında bu CV'nizi güncelleştirin ve kontrol ettirin
 - 6) İşe girmeden önce çalışmak istediğiniz alandaki kişiler ile tanışıp mesleğin pozitif ve negatif yönleri ile ilgilibilgi almak istiyorsanız veya CV'nizin Hobiler bölümünü zenginleştirip dikkat çekici hale getirmek istiyorsanız: 1 – 2 defa dahi olsa meetup app aracılığıyla ilgi duyduğunuz hobiler ile ilgili toplantılara katılın. Hem bu sayede hobiler ve meslekler hakkında bilgi edinmiş hem de CV'nize yeni bir sayfa açmış olursunuz.
 - 7) Fuarlara iyi bir şekilde hazırlanabilmek için Fuarların sitesini takip ediniz. Burada Fuara hazırlık için gerekli materyalleri bulabileceğiniz gibi fuarların önemli bir kısmında var olan App uygulamasına erişmeniz de mümkündür. (App uygulaması,

genellikle fuar başlamadan kısa bir süre önce duyurulur) Buradan trend işleri takip edebilir ve fuarda yapacağınız görüşmeler ve soracağınız sorular için bir iyi hazırlık yapmanız mümkün olacaktır. Bu sayede, görüşeceğiniz kişiler nezdinde iyi bir izlenim bırakmanız mümkün olabilecektir.

- 8) Bazı mesleklerdeki en iyi firmalara giriş imkânı için fuarlardaki aracı kurumlara giriş tavsiye edilebilir. Fuarlarda 2-3 kez katıldıktan sonra Personel yönetimi bölümündeki kişiler ile bir göz aşinalığı oluyor ve ondan sonra size yardımcı olmaları da mümkündür.

Takip Edilebilecek Fuar Siteleri Hakkında Bilgi:

- **Institut für Talent Entwicklung tarafından düzenlenen Eğitim Fuarları:** Almanya'daki mesleki eğitim, akademik eğitim, ihtisas eğitimi ve staj imkanları, vb. iş imkanları ile ilgili olarak düzenlenen Fuarları organize eden Ift (Institut für Talent Entwicklung) kuruluşunca aşağıdaki fuarlar düzenlenmektedir.

➤ **Meister&Meister Fuarları:** Kendi mesleğinde ihtisas yapmak isteyen kişilere ausbildung, weiterbildung ve kendi alanlarında faaliyet yapan kurum ve kuruluşlar ile doğrudan irtibata geçilerek tanışma ve çalışma imkanı elde etmek isteyen kişilere yönelik fuarlardır. Fuarlara katılım için istenen şartlar: B1 seviyesinde almanca bilmek, üniversite mezunu olmaktır. Not: Fuarların ana hedef kitlesi 18 - 35 yaş arasındaki yetişkinler olmakla birlikte her yaştan kişilerin katılımına açık bir fuardır. 2019 yılında eyaletinizde düzenlenecek bu tür bir fuar olup olmadığını öğrenmek için <https://erfolg-im-beruf.de/meister-master/> adresini girmeniz yeterli olacaktır.

➤ **Eyaletinizde gerçekleştirilen diğer eğitim fuarları:** Bu eğitim fuarlarına firma ve kurumlar hakkında detaylı bilgi almak ve işverenler ile irtibata geçebilmek için katılım mümkün olabilmektedir. Bulduğunuz eyalette 2019 yılında düzenlenecek fuarları bulmak ve daha detaylı bilgi için: <https://erfolg-im-beruf.de/zielgruppen/karriere-weiterbildung/>

➤ **Eyaletinizde düzenlenecek fuarlar ile ilgili tanıtım kitapçıklarını** indirebilmek için <https://erfolg-im-beruf.de/extras/chancen-taschenbuecher/>

- **Messen.de web sitesi tarafından düzenlenen iş Fuarları:**

Almanya genelindeki fuarları takip edebileceğimiz bir diğer önemli site de Messen.de web sayfasıdır. Bu sayfadan eğitim ve çalışma seçimine ilişkin olarak almanya genelinde düzenlenen çoğu fuarı ve fırsatları takip edebilirsiniz. <https://www.messen.de/> adresinden Messe Termine & Messebewertungen kısmında yer alan eyaletlerden aramak istediğiniz eyalet adını girerek iş fuarlarını takip etme imkanınız bulunmaktadır.

Bu sitenin **Berufs- und Studienwahl seçeneğinde** yayınlanan fuarlar üniversite mezunu olup belirli bir iş tecrübesine sahip olan kişilere daha çok hitap etmekte iken, (<https://www.messen.de/de/1318/branche/berufs-und-studienwahl/>), Aus- und

Weiterbildung seçeneğinde yayınlanan fuarlar yeni mezun olacak, olan veya yaşı 30 u geçmeyen kişilere hitap etmektedir. (<https://www.messen.de/de/1546/branche/aus-und-weiterbildung>) Bu tür iş fuarlarındaki özel eğitim kurumlarının kanaati jobcenter veya Agentur für Arbeit üzerinde etkili olduğundan, „Bildungsgutschein“ (eğitim kuponu) gerektiren ve C1 dil sertifikası isteyen yüksek ücretli mesleki eğitim kurslarını jobcenter veya Agentur für Arbeit’a kabul ettirebiliyorlar.

Aynı web sitesinin Messekalendar **informations und Networking platform** sayfasında ise sadece işverenler ile networking yapma ve bilgi edinip tanışıklıklar edinme amaçlı fuar bilgilerini Almanya genelinde gün be gün takip edebilirsiniz.

<https://www.messen.de/de/1328/branche/informations-und-networkingplattform>

Bu tür fuarları takip ederek iş ilanlarında yayınlanmayan ancak belirli kişilerin başvurularına bağlı olarak açılan bazı kadrolara başvurabilmek ve iş piyasasını yakından tanımak mümkündür.

- **Praktikum yapma:** Özellikle B2 seviyesinden sonra Praktikum yaparak çalışmak istediğiniz Firmaya başvurmak için gerekli referans mektubunu elde etmeniz mümkündür. Çalışmak istediğiniz büyük kurumları tespit edip onların İK yetkililerine kendinizi tanıtan güzel yazılar ile başvuru yapmaktan çekinmeyin. Unutmayın. Her bir staj bir referans mektubu demektir Bir kaç staj imkanı size iş fırsatını açacaktır. Benzer şekilde bu firmaların katıldığı veya organize ettiği Fuar, toplantı ve etkinliklere katılın. Sürekli soru sorun. İlginizi gösterin. Görüşmeden sonra yetkililere mail yoluyla teşekkür etmeyi unutmayın.
- **İş ilanlarını takip ederek iş için aranan nitelikleri öğrenin ve ona göre kendinizi hazırlayın:** İşe girmeden önce mümkünse iş için aranan nitelikler ne ise onların eğitimlerini almalısınız. Aksi takdirde işe girseniz dahi sonradan o eğitimleri almadığınız için mesleğinizi icra etmede sıkıntı yaşayabilirsiniz. Bu amaçla, stepstone, facebook ve indeed.com web portallarından çalışmak istediğiniz meslek adı ile ilgili anahtar kelimeleri yazıp herhangi bir ilan çıktığında hemen haberdar olup gerekli evrakları hazırlama ve eğitimleri almak önemli bir aşamadır.
- **Gerekmesi halinde Jobcenter veya Agentur für Arbeit’taki danışmanınızdan Kariyer koçluk desteği talep edin:** Bu destek esnasında kariyerinize en iyi yerden başlamak için gerekli olan eğitimleri öğrenecek, sektördeki ilgili firmalar ile temasa geçecek bu gereklilikleri teyit edecek ve belki de danışmanlık sonunda size ve kariyer danışmanınıza verilecek rapor doğrultusunda mesleki eğitim haritanız belli olmanın ötesinde Jobcenter’dan büyük ihtimalle kabul alacaktır. Böylece, mesleğinize başlamak için gerekli tüm eğitimleri sırasıyla aldıktan sonra işe başlama durumunuz olacaktır.
- **Gönüllü Çalışma ve Faydaları:** İşe girmek için gerek sektörde tecrübe edinmek ve gerekse de referans mektubu almak için 6 aylık gönüllü çalışma veya 1 senelik freiwilliges sozialesjahr (FSJ) piyasaya giriş için önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu

süreçte ör. 20 saat gönüllü olarak çalışıldığında ele geçecek olan tutar 200 Euro civarında olduğu için Jobcenter'dan çıkmamış da oluyorsunuz. Diğer taraftan dil kursuna da devam edebilirsiniz. Bu sayede ayrıca, sektördeki uzmanlar ile tanışıklıklar yapabilirsiniz. Ardından Firmadan size iş teklifi de önerilebilir.

- **Bulduğunuz eyaletteki Meslek değiştirme(Beruf Quereinsteiger) ile ilgili seminer ve faaliyetleri takip edin:** Örneğin Hukuçu veya öğretmen iseniz İdari Meslek Mumurluğu (verwaltungsfachangestellter) başta olmak üzere memurluğa kapı aralayan mesleklere ilişkin Ausbildung fırsatlarını takip edebilirsiniz.
- **Ausbildung Yapma:** Çoğumuz itibariyle C1 gözümüze çok zor görüldüğünden izlenebilecek diğer bir adım B2 yi yaptıktan sonra Ausbildunga başvurmaktır. Bazı Ausbildunglara başvuru için her ne kadar B1 yeterlilik istense de en az B2 seviyesinde mesleki almanca kursu alındıktan sonra Ausbildung yapmak iyi bir alternatiftir. Dolayısıyla Ausbildungtan kabul alan ancak iltica başvurusundan ret alan bir kişi, Yabancılar Şubenin insiyatifi ile iltica başvurusu sonradan kabul edilmektedir.
 - ✓ Ausbildunga başvurular genellikle Her yılın Eylül - Ekim döneminde başlayıp yerine göre bir sonraki sene Ocak - Şubat dönemlerine, en geç Haziran ayına kadar devam etmektedir.
 - ✓ Başvuru aşamasında gerekli şartların bulunduğuna kanaat getirilirse bir sonraki aşamada test ve/veya yazılı sınav, son olarak mülakat aşaması bulunmaktadır. Bütün aşamalarda kişinin aldığı sınav notları yanında, başvuru belgelerinin eksiksiz ve tam olması ve mülâkattaki genel notu, Ausbildung kadrosu ve başvuran aday sayısı önem arz etmektedir.
 - ✓ Ausbildung sonuçları genellikle Mayıs - Haziran - Temmuz dönemlerinde açıklanmaktadır.
 - ✓ Ayrıca Ausbildung için illa bulunulan eyalet içerisindeki özel sektör firmalarına veya Eyalet senatosuna bağlı kamu kurum ve kuruluşlarındaki (ör. Belediye, Yargı ve diğer idari kurumlar) fırsatlara başvurmak şart değildir. Bilakis, Almanya genelindeki tüm Ausbildung fırsatlarına başvuru yapılabilir. Ör. Berlinde Eyalet senatosu veya belediyeler nezdinde halihazırda açılmış ve başvuru azlığından dolayı özellikle mülteci kökenli başvurulara olumlu bakılmakta ve bu durum başvuru şartlarında genellikle açıkça yazılmaktadır.

Ausbildung yapmak hangi açılardan önemlidir:

- Siemens mudurleri hep icerden. Mesleki deneyim ve Weiterbildung fırsatları ile iş piyasası nerede olacaksa ve insan kendisini nerede ağırlığını hissettirecekse oraya taşınmalı, aksi takdirde cv de kariyer boşluğu olur ve bu boşluk büyüdükçe iyi maaşlı bir iş bulmak güvenilirlik ilkesi gereği zor olabilir.
- Güvenilirlik ilkesi: Almanya'da çoğu işte aranan en temel özelliklerden birisi Zuverlässigkeit özelliğidir. Bu ilke şu anlama gelmektedir. Yaptığınız çalışmalar ve

daha önceki özgeçmişinizde güvenilir bir profil çizmeniz, mümkünse daha önce bir Alman Firmasında veya kurumunda en az 2 yıl çalışmış olmak, En az 2 referans mektubu almış olmak, gönüllü olarak bir yıl veya daha az süreli bir işte çalışmış olmak.

- Almanya'da Ausbildung yapan kişiler Ausbildung sonrası vergi vermeye başlayacaklarından dolayı;

ret alanlar veya mülakat sonucu bekleyenlere kabul alma,

Kabul alanlar için süresiz oturma ve alman Vatandaşlığına geçmede pozitif ayrımcılık yapılması muhtemeldir.

- Ausbildung yaparken ilk başta aldığınız düşük maaş ile JCa bağlı iken aldığınız maaş farkını Jc tamamlar. B1 de iken Ausbildunga başlarsanız B2 ve C1 kursuna katılmak da Ausbildung süresi içinde sayılıyor.
- Ausbildung tamamlandıktan bir kaç yıl sonra Weiterbildung yaparak daha üst düzeydeki işlere geçiş imkanı mümkün olabiliyor.
- Ausbildung suz iyi bir iş bulmak çok zor. Ancak Firmalar Ausbildung yapan açığından dolayı Çok ciddi eleman arayışı içindeler.
- **Schulische ve betriebliche Ausbildung Farkı:** 1 yıl öncesinden başvuruları başlıyor. Yazılı ve sözlü aşamalar var. Firmanın ölçeğine ve ihtiyacına göre değişir. Betriebliche azubi de firma 10 kişiye Ausbildung yaptırıp bu eğitimin sonunda sadece 5 kişiyi alacağını diyebiliyor. Schulische Ausbildung'un ise işe giriş garantisi yoktur.
- Ausbildung yapılan meslekler, gelir düzeyi ve iş tanımını hakkında detaylı bilgi edinmek için „ilgili iş ünvan adı“ ve „Ausbildung.de“ ibarelerini yazmanız yeterlidir.

Eyalet bazında yürütölen AUSBILDUNG VE WEITERBILDUNG Programları:

Planet Beruf Sitesi:

<http://www.regional.planet-beruf.de/index.jsp>

<http://www.regional.planet-beruf.de/abstract.jsp?id=157&oid=100400100>

Kursnet Sitesi:

Eyalet bazında tüm Ausbildung, weiterbildung ve diğer mesleki eğitim veren kurumlar hakkında bilgilenme:

<https://kursnet-finden.arbeitsagentur.de/kurs/erweiterteSuche.do?seite=1&ue=25&us=J&rg=ro&anzahlGesamt=1&anzahlProSeite=200&uo=13.4056%2352.5178&doNext=resetTmp&anzahlSeite=200&rs=Berlin&ss=A+8.4&gpBy=gbZiel&ae=11&out=gbZiel>

Weiterbildung yapmak isteyen mültecilere ilişkin veri tabanı:

Almanya'da her eyaletin Çalışma, Sağlık ve Sosyal İşler Bakanlığı eyaletteki Weiterbildung imkanlarını duyurabilmek için bir veri tabanı oluşturmuştur. Eyaletinizdeki Weiterbildung imkanlarını ve bu alanda yapılan etkinlikleri takip etmek için Google'dan „Weiterbildungsdatenbank“ ve „eyalet adı“ girmeniz yeterli olacaktır.

Integration im Dialog platformu:

<https://www.berlin.de/lb/intmig/integration-im-dialog/informationen/>

Berlin ve Brandenburg çevresindeki Mesleki Weiterbildung imkanlarını aramak için:

<http://www.wdb-suchportal.de/>

Weiterbildung Datenbank Berlin Blog:

<http://blog.wdb-berlin.de/>

<http://blog.wdb-berlin.de/post/2018/12/13/berliner-senat-beschlie-t-gesamtkonzept-zur-integration-und-partizipation-gefluchteter>

Bundesinstitut für Berufsbildung(Federal Mesleki Eğitim Enstitüsü)(BIBB):

Mesleki eğitim veren kuruluşlar, gelecekteki trend meslekler, mesleklerin geleceği ile ilgili analizler, Alman iş piyasasının ihtiyaç duyduğu kalifiye göçmen profili hakkında analizler, istatistikler ve bu tür mesleklerin tanıtıldığı fuarlar ve çalıştaylar.

Web adresi: <https://www.bibb.de/>

Güncel fuarları takip linki: <https://www.bibb.de/de/60.php>

Ör. 18.02.2019 | BERLIN - Mesleki eğitim ve mesleklerde sürdürülebilirlik Fuarı: Mesleki deneyiminizi daha yukarıya taşımak veya daha da uzmanlaşarak daha iyi bir gelir elde etmek istiyorsunuz Öyleyse bu fuar tam size göre.

Fuar hk. Bilgi ve kayıt yaptırma: <https://www2.bibb.de/bibbtools/de/ssl/88019.php>

Fuar son kayıt tarihi: 14 Ocak 2019

Federal Mesleki Eğitim Enstitüsü'nün projelerinin veritabanı:

<https://www2.bibb.de/bibbtools/de/ssl/dapro.php>

Ausbildung yapan mültecilere ilişkin veri sistemi: <https://www.bibb.de/de/12129.php>

Yabancı Profesyonellere yönelik Fırsatlar ve Almanya'ya uyum konuları hk. Bilgilendirme: Make it in Germany - İngilizce web sitesi <https://www.make-it-in-germany.com/en/looking-for-foreign-professionals/>

İngilizce bilgisi ve temel almanca bilgisi ile bulunabilecek meslekler hk. İş ilanları:

<https://www.make-it-in-germany.com/en/jobs/job-listings/>

Überaus sitesi - Meslek branşlarını tanıma ve işe başvuruda izlenecek metotlar hk.

Bilgilendirme: <https://www.ueberaus.de/wws/9.php#/wws/index.php?sid=13217564195958566854597849784360>

<https://www.ueberaus.de/wws/lernangebote-berufsorientierung.php?sid=52578996843948336154598599859800>

Diğer Öğrenme Fırsatları: <https://www.ueberaus.de/wws/lernangebote.php?sid=13217564195958566854597849829310>

Faaliyet Takvimi: <https://www.gruene-arbeitswelt.de/kalender>

- ALMANYA'DAKİ BAZI MESLEKLER HAKKINDA EK BİLGİLENDİRME -

-

- **Bir Mülteci olarak Google'dan “Jobs für Geflüchtete” veya “Migrations hintergrund” ibarelerini taratarak iş ilanlarına göz atın:** Mülteci olarak „jobs für Geflüchtete“ ve „Migration hintergrund“ lu işlere başvuruda şansımız yüksek olmaktadır. Çünkü bu tür işlerde Alman vatandaşları ile rekabet içinde bulunulmamaktadır. Almanya'da çoğu kurumda var olan işgücü açığı İK yetkililerini mülteci kökenli işgücü için özel bir kadro ihdas etmeye yönlendirmektedir. Bu çerçevede, büyük orta ölçekli özel kuruluşları, Jobcenter ve Agentur für Arbeit teşvikleri (Ör. Berufliche Eingliederungsmassnahmen, vb.) ile hergeçen gün bu türden alımlar için daha fazla kontenjan ayırmaktadırlar.
- **%50 veya % 75 çalışma imkanı sunan sözleşmeli işlerden uzak durun:** Almanya'da “Çok çalışıp az kazanmak” türünden bir deyim vardır. Bu deyim uyan sosyal branşlardaki bazı meslekler ile Akademik kadrolar 50 - % 75 oranda çalışmayı öngören iş sözleşmeleri teklif etmektedir. Bu işlerden uzak durulmalı. Çünkü her ne kadar (%50) yarı zamanlı çalışma imkanı var gibi görünse de işin niteliği gereği olarak (%100'e yakın) tam zamanlı çalışmak gerekebilir. Bununla birlikte, bu tür iş sözleşmelerinde fazla mesaiye ekstra ücret verilmemektedir.
- **Mesleğinizin bağlı bulunduğu Esnaf ve Sanatkarlar Odasına kayıt olun ve sektörünüzle ilgili mesleki iş fırsatlarını takip edin:** IHK (Sanayi ve Ticaret Odası) ve HWK (Zanaatkarlar Odası) nezdinde denklik işlemlerini yaptırdıktan sonra Meslek odanıza veya barosuna kayıt yaptırın ve çeşitli fırsatları takip edin.
- Bir hukukçu terminolojiyi öğrenmek istiyorsa ya B2 den sonra bağlı bulunduğu Baroya kaydolup oradan gerekli belgeleri tamamlamayıp gerekli izinleri alarak Rechtsdiensleiter ve Rechtsberater olmak için başvuru yapmalıdır. Ya da Eyalet Senatosu, Yargıtay veya mahkemelerde zabıt katibi, vb. memurluklarda olduğu üzere Direkt olarak mesleğini uygulamalı olarak öğrenip, Yargı çevresi ile iyi bir ilişki geliştirip bu sayede hem Rechtsdiensleiter, Rechtsberater veya diğer meslekî kariyer fırsatlarını kovalamalıdır.

- Firmada bizzat birkaç sene çalışıp sonrasında firma sahibinden devralmaya "Unternehmensnachfolge" denmektedir. Bu türden Firma devralımı ile ilgili fırsatları takip etmek için bulunduğunuz eyaletteki Sanayi ve Ticaret odasına (IHK) gidip başvuru yapmak gerekmektedir.

- EK AÇIKLAMALAR-

Eğitici Eğitimi (Ausbilder – AEVO veya AdA)

GİRİŞİMCİ RUHA SAHİP OLUP HENÜZ SEKTÖR HAKKINDA YETERLİ TECRÜBESİ BULUNMAYANLARA VEYA ÖZEL SEKTÖRE İYİ BİR YERDEN GİRİŞ YAPMAK İSTEYENLERE YÖNELİK FARKLI İS ALTERNATIFLERİ SUNAN BİR MESLEK OLARAK AUSBILDER (EĞİTİCİ)

Belirli bir alanda profesyonel tecrübesi olan veya bir alana ilgi duymakla birlikte sektöre girip nasıl gireceğini bilemeyen kişilerin tercih edeceği iki yoldan birisi (ekonomik açıdan iyi durumda olmayan) bir aile şirketine işe girip bir kaç yıl çalıştıktan sonra o iş yerini devralma seçeneği bulunmaktadır. Ancak bir sektöre giriş izlenebilecek bir diğer yol, o sektördeki meslek odasına kayıt olduktan sonra eğitici(Ausbildr) olarak girmek için gerekli eğitim şartlarını tamamlayıp bir firmada işe girmektir.

Not1: Mesleki eğitim alanında bir eğitici (**Ausbilder**) olarak eğitim alıp bir eğitim kurumu açmak için gerekli olan şartları öğrendikten sonra çok sayıda fırsatları takip etme imkanı bulunmaktadır. Ayrıca, Eğitici olarak sektöre giren göçmen kökenli kişi sayısı pek azdır. Bu şekilde sektöre girdikten sonra mülteciere yönelik olarak faaliyet gösteren firma kuran kişi sayısı ise daha da azdır. Bu çerçevede, Pazar araştırılması yapıldıktan sonra sektöre giriş yapılabileceği ve aşağıda örnekleri sunulan fırsatlardan uygun olanı/olanlarının tercih edilebileceği düşünülmektedir.

1. Normal koşullarda bir firmada belli bir süre çalışıp uzmanlığını kanıtlayan kişilere yönelik bir eğitimidir. Ancak Almanya'da çoğu meslekte varolan eğitici açığı nedeniyle bir alanda mesleki tecrübesi olduğunu düşünen kişilerin işe başlayabilmesi için Jobcenter/Agentur für Arbeit tarafından Ausbildung veya Weiterbildung yapmadan veya yaptıktan sonra finanse edilebilecek bir meslektir.
2. Sektörde eğitici olarak girdikten sonra bu alanda eğitim veren bir firma kurana kadar belirli bir müşteri çevresi oluşturma imkanının yanında ciddi ölçüde yatırım risklerini görebilme imkanı bulunmaktadır.
3. Gerekliği takdirde, bir başka yatırımcı ile bir araya gelerek bir işyeri açma durumu bulunmaktadır.
4. Bu tür eğitimleri almak için belirli bir şart bulunmamaktadır. Ancak en az B2 belgesini aldıktan sonra (iyi bir B2 seviyesi) ve hatta mümkünse C1 den sonra eğitim ücretinin

ödenebilmesi için Jobcenter veya Agentur für Arbeit a (eğitim ücreti her meslek için ödenmeyebilir)başvuru yapılması ve çalışılacak bir firma bulunması gerekmektedir.

5. Öğretmenlik yapmayı seven arkadaşlarımız için eğitim vermenin bir diğer yolu da bu tür mesleklerdir.
6. Sektördeki gelişmeleri yakından takip etme ve çevre edinme fırsatları mevcuttur.
7. İşyeri Sertifikalandırma veya yetkilendirme alıp işyeri açma ve çalıştırma. Bu alanda Agentur für Arbeit, AB ve vakıflardan Proje desteği almak mümkündür.(Bkz: https://www.ueberaus.de/wws/regelungen_und_institutionen.php?sid=13217564195958566854597849829310)
8. Türkiyede belirli kualifikasyonlara sahip kişileri Almanya'ya iş vizesi ile getirme, denklik ve diğer gerekli eğitimleri aldırarak Alman iş piyasasına entegre etmede aracılık etme.
9. Sektördeki yatırım fırsatlarını öğrenme ve takip etme.
10. Sektördeki lider kuruluşların partneri veya distribütörü olma.
11. Büyük firmalara çalışan olarak girebilmek için izlenebilecek bir diğer yoldur.
12. Orta ölçekli firmalara yönetici olarak girebilmek için izlenebilecek bir diğer yoldur.

Ör. Trafik Sürücü Eğitici olmak için önce 7 aylık bir eğitim, akabinde 6 aylık süre için bir sürücü kursunda staj yaptıktan sonra 3000 brutto maaşla işe başlayabilirsiniz. Bir kaç yıl çalıştıktan sonra da kendi işyerinizi açma yetkisini elde etmek mümkündür.

Not2: Normal koşullarda Ausbildung yapılabilen tüm mesleklerde bu tür eğitici eğitimini almak teorik anlamda mümkündür. Ancak branşınızla alakalı bu türden bir eğitim olup olmadığını bulunduğunuz eyaletteki özel eğitim kurumlarının birisinden danışmanlık hizmeti alarak öğrenmeniz gerekmektedir.

Meslekle alakalı Almanca detaylı bilgi için:

AEVO ist die Kurzform für den Begriff „Ausbilder-Eignungsverordnung“, die aufgrund des Berufsbildungsgesetzes erlassen wurde. In Süddeutschland wird statt des Begriffes **AEVO** auch der Begriff der „Ausbildung der Ausbilder (**AdA**) verwendet.

<https://ausbilderschein24.de/ausbilderkurs/>

<https://www.wbsakademie.de/aufstiegsfortbildung-ausbildereignungspruefung-aevo/>

https://www.ta.de/ausbildereignungspruefung-ihk-aevo.html?pk_campaign=Paid-AdWordsSearch-Dynamische-Suchkampagne&pk_kwd=&gclid=Cj0KCQiA05zhBRCMARIsACKDWjcVOQRfVcLR-w8_Bc6wFWxPleeABbee7i2O7lfGRPffeEEV3k9mX2AaAvh5EALw_wcB

https://www.sgd.de/kursseite/ausbildung-der-ausbilder-ihk.html?referrer=S_GO_SK_0354496&gclid=Cj0KCQiA05zhBRCMARIsACKDWjdYNY1q0uY-FRdC_RLDJKBlPAKXGnfTyGq2SAPzYeWaLdu_iq1hLYQaAmZnEALw_wcB

https://www.ihk-berlin.de/pruefungen_lehrgaenge/IHK_Die_Weiterbildung/Lehrgaenge_Seminare/Ausbilder_qualifizierung_Dozentenqualifizierung/faqs-ausbilderlehrgaenge/4182750

https://www.ihk-berlin.de/ausbildung/Infos_fuer_Ausbildungsbetriebe/Ausbilder_werden/Eignungsvoraussetzungen_der_Ausbilder_in_Betrieben/2286278

a. BİR ÖNERİ - Türk İşgücünün Almanya'ya getirilerek istihdamına yönelik bir program geliştirilmesi - Dil ve mesleki denklik işlemlerinin çözümünü de içeren bir entegrasyon/Oryantasyon Paketi sunacak bir firma kurulması. Bu bağlamda ESF'den ve BA'dan proje desteği almak mümkündür.

Almanya'da göçmen kökenlilere ve yabancı işçilere yönelik mesleklerin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi konusu halihazırda güncel ve yeni bir konudur. Bununla birlikte, Alman İş piyasası 2035 Ekonomik hedefleri doğrultusunda yabancı işgücüne ve göçmen kökenli toplulukların iş piyasasına entegrasyonu konusunda büyük önem vermektedir. Bu amaçla 2019 yaz aylarında konu ile ilgili çok sayıda teşviki içeren bir kanunun Yasama Meclisinden geçirilerek onaylanması öngörülmektedir.

Bu çerçevede, uzak doğu ülkelerinden belirli mesleklerdeki işgücü ihtiyacının karşılanabilmesi için özel sektördeki firmalar işbirliğinde anlaşmalar imzalanmaktadır. Bu alanda faaliyet gösterecek veya yabancı işçilerin Türkiyeden getirilerek Almanya'da mesleki denklik gerekliliklerini icra etmeleri ve iş piyasasına entegrasyonları konusunda aracılık edecek firmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

NOT1: Bu bağlamda, öncelikle mesleki eğitim firmasının kurulması düşünülebilir. Sözkonusu firmada farklı alanlarda hizmet verecek biçimde belirli eğitimcilerin istihdam edilmesi, konunun 2 ülke iş ve sosyal güvenlik konuları açısından ele alıp hukuki boyutunu dikkate alan bir firma kurulması ve ardından bu işe öncülük edilmesi değerlendirilebilir.

Güncel Ör. BIBB 2018 Kongresinde işlenen 6 temel temadan birisi Göç ve Entegrasyon'dur. (Ayrıntılı bilgi için Bkz: <https://kongress2018.bibb.de/kongress/online-dokumentation/forum-v/index.html>) Kongrede işlenen tüm temalar (<https://kongress2018.bibb.de/kongress/online-dokumentation/index.html>) ile sonuç bildirgesi.

Bu alandaki fırsatları takip etmek isteyenler için önemli bir fırsat: 4. Alman Mesleki eğitim Forumu - <https://www.deutsches-ausbildungsforum.de/>

- Forum Programı: <https://www.nextlearn.de/programm/>
- Bu yılki forumun ana teması: Mesleki eğitimde dijital öğrenim) <https://www.nextlearn.de/>

Mesleki Entegrasyon

- a. **Mesleki Entegrasyon Fırsatlarının finansman olanakları hk. Online Webinar: Tarih 15 Ocak 2019 16:00 – 17:00. Kayıt ücretsizdir. Sınırlı sayıda koltuk mevcuttur.**

<https://www.gruene-arbeitswelt.de/kalender>

Bu alandaki teknik terimleri öğrenmek ve ilgili siteleri takip etmek için:

<https://www.jobstarter.de/kausa-fachglossar> (Türkçe dahil 7 dilde tercüme olanağı mevcuttur)

- b. **Mesleki Almanca kelime hazinesini geliştirme:**

<https://meine-berufserfahrung.de/berufsabc/index.php?&lang=tr>

<https://meine-berufserfahrung.de/berufsabc/index.php?action=globalist>

Mesleki tecrübenizi değerlendirmek için: <https://meine-berufserfahrung.de/>

Kamu alanında istihdam olanakları

- a. **Kamuda yıllarca çalışanlar, öğretmenler ve hukukçular ile Kamu yönetimi mezunları için mesleğine yeniden dönmek için bir alternatif: İdari memurluk ve diğer sözleşmeli memurluk kadroları**

Kamuda çalışma veya Ausbildung ile ilgili ilanları takip etmek için: Almanya’da her alanda olduğu gibi Kamu alanında da çok sayıda işgücü açığı bulunmaktadır. Ancak var olan bu açık, Özel sektördekinden daha fazla olduğundan bu alana girmek ve ilerlemek nispeten daha kolaydır. Bunda Alman gençlerinin özel sektördeki fırsatlara daha çok yoğunlaşması ve dolayısıyla daha az başvurunun olması etkili olmaktadır. Bu kadrolar, i) Süresiz oturuma hak kazanma ve ileride vatandaşlığa hak kazanabilmek için gerekli olan süreyi kısaltma adına önemli bir basamaktır. İi) Benzer şekilde kamuda çalışırken insana daha esnek bir çalışma yapısının olması imkanı bulunmaktadır. İii) Ausbildung Dual studium ve weiterbildung imkanlarına giriş olanağının daha kolay olması ve bu tür eğitimler bitip sözleşmeli veya kadrolu memur olarak atandıktan sonra hizmet içi eğitim sisteminin bir gereği olarak weiterbildung imkanlarından yararlanma hakkının bulunması. İv) Bazı kadrolarda gerek bakanlık içi gerekse de eyalet içi diğer memurluk ve üst düzey memurluklara geçiş imkanının bulunması. V) eğer memnun kalınmaz ise Kamuda belirli bir iş tecrübesi edinildikten sonra (çalışmaya devam ederken ve işini kaybetme riski olmaksızın) özel sektördeki daha iyi kadrolara geçiş için bir basamak olarak kullanma imkanı bulunmaktadır.

- https://www.service.bund.de/Content/DE/Home/homepage_node.html

- <https://www.bundesregierung.de/breg-de/service/jetzt-durchstaaten-de/stellenangebote/laender-316860>

- Kamu ile ilgili iş ve Ausbildung ilanlarını üye olarak düzenli bir şekilde takip edebilmek için:

https://www.service.bund.de/Content/DE/Service/Newsletter/StellenNewsletter/newsletter_node.html?type=1

- Kamu İdare Akademileri ve Yüksekokulları hakkında bilgilendirme:
https://www.service.bund.de/Content/DE/Service/Studiengaenge/Studiengaenge_node.html?type=1
- İş veya Ausbildung ilanlarını aramada dikkat edilecek hususlar:
https://www.service.bund.de/Content/DE/Service/Suchtipps/Stellenangebote/Suche_Stellen_node.html?type=1
- İş ve ausbildun ilanlarının seviyelerine göre takip etme (temel, orta ve ileri seviye)
https://www.service.bund.de/Content/DE/Service/Newsletter/StellenLaufbahn/newsletter_node.html?type=0
- Kategorisine göre üyelik:
https://www.service.bund.de/Content/DE/Service/Newsletter/AusschreibungenNewsletter/newsletter_node.html?type=0
- Hizmet türüne göre üyelik:
https://www.service.bund.de/Content/DE/Service/Newsletter/AusschreibungenArt/newsletter_node.html?type=0